Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller
Maas, Anne-Loes van der

Kenmerk
Z.26.577162 / D.26.2247463

Vertrouwelijkheid
Openbaar

Onderwerp
Financiële verordening 2027

Voorgesteld besluit

1. De Financiële Verordening 2027 op basis van artikel 212 van de Gemeentewet vast te stellen.

Inleiding

Op grond van artikel 212 van de Gemeentewet dient iedere gemeente te beschikken over een actuele financiële verordening. De huidige Financiële Verordening 2025 is op 1 januari 2025 in werking getreden. Actualisatie van deze verordening is noodzakelijk vanwege een aantal majeure wijzigingen.

Op 29 januari 2026 is als onderdeel van de *Optimalisatie P&C* de deelopdracht (1) over de herijking van de P&C-cyclus van gemeente Heerenveen door de gemeenteraad vastgesteld. De raad heeft besloten dat:

- de voorjaars- en najaarsrapportage door een tussentijdse rapportage wordt vervangen;
- de Perspectiefnota in jaren van gemeenteraadsverkiezingen in een Perspectiefbrief wordt gewijzigd; en
- de P&C-documenten niet (meer) via de agendacommissie worden geagendeerd.

Deze wijzigingen moeten in de Financiële Verordening worden aangepast, zodat de praktijk en de (wettelijke) kaders op elkaar aansluiten.

Op 26 mei 2026 is als onderdeel van de *Optimalisatie P&C* de deelopdracht (3) de nieuwe programma-indeling met de auditcommissie besproken en de auditcommissie heeft positief geadviseerd. De begroting 2027-2030 wordt overeenkomstig de nieuwe programma-indeling opgesteld. Op het moment dat deze begroting door de gemeenteraad wordt vastgesteld, wordt tegelijkertijd de nieuwe programma-indeling door de gemeenteraad vastgesteld. Deze aangepaste programma-indeling moet eveneens in de Financiële Verordening worden vastgelegd.

Als gevolg van de gewijzigde programma-indeling van de begroting sluit het huidige autorisatieniveau van de gemeente (op taakveldniveau) niet meer aan bij de bestuurlijke indeling van de begroting. De programma's vormen namelijk voortaan de belangrijke eenheid waarop doelen, resultaten en middelen samenkomen. De wijziging van het autorisatieniveau moet eveneens in de Financiële Verordening worden aangepast. Op 7 september 2026 heeft hierover een informatieve avond met de gemeenteraad plaatsgevonden. De uitkomsten van deze avond zijn in een memo (bijlage 2) vastgelegd. Uitgaande van deze bijeenkomst en gesprekken is het voorstel om het autorisatieniveau van de gemeenteraad op themaniveau in de Financiële Verordening vast te leggen en in de zomer van 2028 een evaluatie te plannen. De Financiële Verordening kan dan eventueel op basis van de uitkomsten van de evaluatie vanaf 1 januari 2029 worden gewijzigd.

Ook sluit de huidige rapporteringsgrens van mutaties en afwijkingen in de tussentijdse rapportages en jaarstukken niet meer aan bij de financiële omvang en de nieuwe programma-indeling van gemeente Heerenveen. Het voorstel is de rapporteringsgrens van afwijkingen te verhogen van € 50.000 per taakveld naar € 100.000 per thema.

Tot slot, bij het verwerken van bovenstaande wijzigingen in de Financiële Verordening is de modelverordening van VNG als uitgangspunt gebruikt. Hierbij is geconstateerd dat de huidige Financiële Verordening relatief uitgebreid is en dat veel teksten vanuit andere wetten en beleidsdocumenten in de Financiële Verordening zijn overgenomen. Dit laatste leidt tot risico's voor gemeente Heerenveen, want er kunnen inconsistenties tussen de beleidsdocumenten ontstaan en daarbij moet de Financiële Verordening bij alle wijzigingen in andere wetten en beleidsdocumenten, bijvoorbeeld het BBV, automatisch worden herzien. Door het vereenvoudigen van de teksten in de Financiële Verordening en het opnemen van verwijzingen wordt de Financiële Verordening leesbaarder, wordt het risico op inconsistenties verkleind en de Financiële Verordening naar verwachting minder vaak hoeft te worden herzien.

Beoogd effect

Door het vaststellen van de nieuwe Financiële Verordening 2027 door de gemeenteraad op 10 december 2026 worden de wijzigingen in de P&C-cyclus en de programma-indeling van de begroting en jaarstukken adequaat in de Financiële Verordening verwerkt en sluit het autorisatieniveau van de gemeenteraad en het rapportageniveau aan bij de gewijzigde situatie en bij de financiële omvang van gemeente Heerenveen. Hierdoor wordt de gemeenteraad beter in staat gesteld om zijn kaderstellende en controlerende rol te vervullen en op een passend niveau sturing te geven.

Argumenten

1.1 De Financiële Verordening wordt geactualiseerd, zodat de herijking van de P&C-cyclus (tussenrapportage) op de juiste wijze in de verordening is vastgelegd.

De gemeenteraad heeft reeds besloten om de voorjaars- en najaarsrapportage te wijzigen in één tussenrapportage. Door het wijzigen van de Financiële Verordening wordt de laatste formele stap afgerond en is de herijkte P&C-cyclus op de juiste wijze in de beleidsdocumenten vastgelegd.

1.2 De Financiële Verordening wordt geactualiseerd, zodat de herijking van de P&C-cyclus (Perspectiefbrief) op de juiste wijze in de beleidsdocumenten is vastgelegd.

De gemeenteraad heeft reeds besloten om de Perspectiefnota in het jaar van gemeenteraadsverkiezingen te wijziging in een Perspectiefbrief. Door het wijzigen van de Financiële Verordening wordt de laatste formele stap afgerond en is de herijkte P&C-cyclus op de juiste wijze in de beleidsdocumenten vastgelegd.

1.3 De Financiële Verordening wordt geactualiseerd, zodat de gewijzigde programma-indeling op de juiste wijze in de beleidsdocumenten is vastgelegd.

De auditcommissie heeft positief geadviseerd over de nieuwe programma-indeling. Als onderdeel van het vaststellen van de begroting zal de gemeenteraad de nieuwe programma-indeling voor de begroting en jaarstukken ook vaststellen. Door het wijzigen van de Financiële Verordening wordt de laatste formele stap afgerond en is de nieuwe programma-indeling op de juist wijze in de beleidsdocumenten vastgelegd.

1.4 De Financiële Verordening wordt geactualiseerd, zodat het autorisatieniveau (op themaniveau) beter aansluit bij de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad.

In de nieuwe programma-indeling vormen de programma's in de begroting, tussenrapportages en jaarstukken de belangrijkste eenheid waarop doelen, resultaten en middelen samenkomen. In de huidige

Financiële Verordening 2025 wordt de begroting door de gemeenteraad op taakveldniveau geautoriseerd. Hierdoor ontstaat een verschil tussen de bestuurlijke indeling en het autorisatieniveau behorende bij een kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad. Door het wijzigen van de Financiële Verordening wordt dit opgelost.

1.5 De Financiële Verordening wordt geactualiseerd, zodat de rapporteringsgrens beter aansluit bij de nieuwe programma-indeling, de financiële omvang van gemeente Heerenveen en de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad.

In de nieuwe programma-indeling heeft gemeente Heerenveen 23 thema's. Alle thema's hebben een exploitatiebudget met baten en lasten. Door het rapporteringsniveau per thema te verhogen van € 50.000 per taakveld naar € 100.000 per thema sluit de rapporteringsgrens beter aan bij de nieuwe programma-indeling, de financiële omvang van gemeente Heerenveen en de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad.

Risico’s of kanttekeningen

1.1 De nieuwe programma-indeling voor de begroting en de jaarstukken wordt bij de behandeling van de begroting door de gemeenteraad niet vastgesteld.

Op het moment dat de gemeenteraad de nieuwe programma-indeling - ten tijde van de begrotingsbehandeling - niet vaststelt, dan moet de Financiële Verordening worden aangepast.

Communicatie en participatie

Niet van toepassing.

Financiën

Het voorstel wordt door team Financiën ingediend. Het voorstel heeft geen financiële gevolgen voor gemeente Heerenveen.

Duurzaamheid

In de Financiële Verordening is vastgelegd dat de begroting en de jaarstukken een paragraaf duurzaamheid bevatten.

Bijlagen

- Financiële Verordening 2027